

ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES
DOCUMENTS "COM"

COM (75)694

Vol. 1975/0255

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlussachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(75) 694 def.

Brussel, 23 december 1975

VERSLAG OVER DE WERKING VAN HET BUREAU VOOR SAMENWERKING TUSSEN ONDERNEMINGEN

COM(75) 694 def.

Verslag over de werking van het
Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen

1. In 1973 besloot de Commissie een Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen op te richten met de volgende taken :

- de ondernemingen gegevens te verschaffen inzake de economische, juridische, fiscale en administratieve aspecten van grensoverschrijdende samenwerking en integratie;
- contacten te leggen tussen ondernemingen die tot samenwerking willen overgaan;
- de Gemeenschapsinstellingen te wijzen op hinderpalen die ondernemingen bij hun pogingen tot grensoverschrijdende samenwerking in de Gemeenschap op hun weg vinden.

Er werd overeengekomen dat het Bureau

- uitsluitend ten dienste moest staan van ondernemingen in de Gemeenschap,
- zich bij voorrang tot kleine en middelgrote ondernemingen moest richten,

- neutraal diende te blijven, en initiatief en verantwoordelijkheid bij de ondernemingen moest blijven.

Bij de oprichting van het Bureau werd overeengekomen dat de Commissie na verloop van drie jaar aan de Raad een verslag zou voorleggen omtrent de verkregen resultaten en ervaringen, met het oog op een gedachtenwisseling over de werking van het Bureau.

2. Het Bureau werkt als gespecialiseerde dienst en ressorteert onder het directoraat-generaal Industrie en technologie. Het personeel bestaat thans uit een diensthoofd, drie A-ambtenaren, 2 B-ambtenaren en 4 C-ambtenaren.

Van mei 1973 tot oktober 1975 (30 maand) omvatten de werkzaamheden van het Bureau :

Aanvragen om informatie :

België	137
Duitsland	488
Denemarken	89
Frankrijk	256
Groot-Brittannië	579
Italië	207
Ierland	77
Luxemburg	6
Nederland	98
Derde landen	322
Totaal	2.259

De verlangde informatie heeft meestal betrekking op het vennootschapsrecht, de fiscale stelsels, de reglementering op het gebied van deviezencontrole en controle op de investeringen, alsmede op het vestigingsrecht.

Het Bureau beperkt er zich meestal toe de aanvragers de teksten van de geldende bepalingen, of de bestaande mogelijkheden aan te duiden of te verschaffen. Het spreekt vanzelf dat het Bureau geen keuze dient voor te stellen of oplossingen uit te werken.

Aanvragen om (een) partner(s) met het oog op samenwerking :

	Onderzochte en verspreide aan- vragen	Antwoorden van belangstellende ondernemingen	Aanvragen waarvoor één of meer con- tacten werden gelegd
afkomstig van			
België	28	373	17
Duitsland	70	886	47
Denemarken	8	67	5
Frankrijk	45	301	28
Groot-Brittannië	80	481	44
Italië	40	126	24
Ierland	17	68	9
Luxemburg	2	15	2
Nederland	37	173	13
Totaal	327	2.490	189

Twee ondernemingen worden met elkaar in contact gebracht, wanneer beide ondernemingen, na kennisneming van anonieme gegevens waarin de andere onderneming vanuit economisch, commercieel, financieel en technisch oogpunt wordt belicht, hun belangstelling voor een bespreking van de mogelijkheden tot samenwerking bevestigen.

Het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen is geen partij bij de onderhandelingen, hoewel er soms een vertegenwoordiger van het Bureau aanwezig is bij de eerste ontmoeting en het Bureau steeds ter beschikking van de ondernemingen staat om informatie te verstrekken over de problemen die zich bij de onderhandelingen kunnen voordoen.

Na het eerste contact hebben de ondernemingen dikwijls een aanzienlijke termijn nodig - haast nooit minder dan 3 mnd - om een akkoord te bereiken of om de mislukking van de onderhandelingen te constateren. Het Bureau wordt niet automatisch van het resultaat op de hoogte gebracht. Via een rappelsysteem werd het Bureau tussen juni 1974 en oktober 1975 in kennis gesteld van een dertigtal gesloten overeenkomsten. Gezien het tijdsverloop hebben deze betrekking op ongeveer twee derde van de contacten.

Grosso modo kan men dus zeggen dat het Bureau in twee op drie gevallen een aannemelijke partner kan voorstellen en dat de contacten in één op vijf gevallen tot een overeenkomst leiden (zie bijlage).

Hoewel deze resultaten nagenoeg overeenstemmen met de vooruitzichten bij de oprichting van het Bureau werden deze verhoudingen, behoudens door de methodologische problemen van de aanlooperperiode, negatief beïnvloed door de economische situatie waarin de Gemeenschap zich reeds een tijd lang bevindt.

De ondernemingen zijn immers, eerst door de spanning op de kapitaalmarkt, en vervolgens door de algemene recessie, zeer omzichtig en veeleisend geworden. Dikwijls worden er via samenwerking nieuwe afzetgebieden gezocht, zonder dat men daarvoor voldoende tegenprestaties kan of wil leveren. De onverenigbaarheid van de doelstellingen leidt dan snel tot het mislukken van de onderhandelingen.

3. Een analyse van de globale gegevens in verband met de belangstelling van ondernemingen voor de werkzaamheden van het Bureau (aantal verzoeken om informatie, aantal verspreide aanvragen om partners voor samenwerking, aantal ontvangen antwoorden) geeft aanleiding tot de volgende vaststellingen :

- Wat de spreiding per land betreft werd de geringe belangstelling vanwege Frankrijk en vooral Italië gedurende het eerste jaar in grote mate geactiveerd door een voorlichtingscampagne alsmede door directe contacten met de beroepsorganisaties of de instanties die de ondernemingen van informatie voorzien. Het aantal Italiaanse antwoorden op aanvragen om partners blijft evenwel nog steeds aanzienlijk beneden de mogelijkheden, zelfs indien men rekening houdt met het feit dat Italië als partnerland niet zo gezocht is als Duitsland, Frankrijk, of Benelux. De inspanning inzake sensibilisatie en informatie dient hier dus te worden voortgezet.
- De meest actieve sectoren zijn logischerwijze de sectoren met een groot aantal kleine en middelgrote ondernemingen, waarin een streven naar integratie van de commerciële en produktiestructuren zowel mogelijk als logisch is : chemie, metaalbouw en machinebouw, levensmiddelenindustrie.

	Aanvragen om samenwerking	Antwoorden
Winningsbedrijven	3	18
Chemie	39	350
Metaalbouw	53	463
Machinebouw	53	410
Elektrotechnische industrie	24	137
Levensmiddelenindustrie	31	260
Textiel	14	105
Kleding	17	98
Hout	9	85
Papier	17	73
Diverse industrieën	4	28
Bouwsector	15	109
Handel	13	107
Vervoer	8	42
Diensten	27	205
Totaal	327	2.490

Bij een meer gedetailleerde opsplitsing zou blijken dat niet alleen de mijnbouw maar tevens sterk geconcentreerde subsectoren, zoals de basischemie, de automobielconstructie, de ijzer- en staalindustrie, de zware elektromechanica en de grote elektronische bedrijven om begrijpelijke redenen ontbreken.

Men had daarentegen meer belangstelling kunnen verwachten van sectoren waar een herstructurering niet alleen mogelijk, maar tevens wenselijk lijkt, zoals de houtsector, de bouwsector en het vervoer. De dienstensector heeft meer aan deze verwachtingen beantwoord.

- Qua omvang, hebben de ondernemingen die zich tot het Bureau richten hebben in de regel 50-400 man personeel; het gemiddelde ligt bij 250 man.
 - Wat de modaliteiten van samenwerking betreft, beogen de meerderheid van de aanvragen om samenwerking in de eerste plaats contractuele samenwerking in de vorm van een wederzijdse commercialisatie van de produkten; andere veelvuldig gezochte vormen van samenwerking betreffen de uitwisseling van know-how, specialisatie of verlegging van de produktie en tenslotte financiële banden in de vorm van participatie.
4. Uit het aantal ondernemingen die een beroep deden op het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen blijkt dat dit ontegensprekelijk aan een behoefte van de middelgrote en kleine ondernemingen in de Gemeenschap voldoet en dat de belangstelling van de ondernemingen niet van korte duur was.

Deze belangstelling werd gedeeld door pers, radio en TV, die veel aandacht hebben besteed aan de oprichting van het Bureau en de verslagen over diens werkzaamheden.

Het Bureau heeft overigens - hetgeen essentieel was voor een doelmatige werking - de steun en de actieve medewerking gekregen van de organisaties van het bedrijfsleven, zowel Europese en nationale, als sectoriële en regionale. UNICE heeft zich trouwens duidelijk uitgesproken voor de bevestiging van het Bureau.

In de Gemeenschap wordt het in de bedrijfskringen als een gelukkige innovatie beschouwd dat de Gemeenschap de afzonderlijke ondernemingen weliswaar beperkte maar toch concrete diensten ter beschikking stelt, en het Bureau is op weg om zowel extreme verwachtingen te corrigeren van hen die in het Bureau de reorganisator van de Europese industrie zagen - wat zijn taak niet is - als het scepticisme van hen die vreesden dat het Bureau een zuiver bureaucratisch instrument zou worden.

De werkzaamheden van het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen trokken ook buiten de Gemeenschap de aandacht; zo heeft INTAL (Organisatie voor de Integratie van Latijns Amerika) gevraagd de werkwijze nauwkeurig te mogen bestuderen om hiervan gebruik te kunnen maken bij de oprichting van een gelijkaardige instelling onder de bij hen aangesloten landen.

Terwijl de Commissie zich ervan bewust is dat het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen een instrument is met bescheiden draagwijdte en middelen, is zij nochtans van mening dat het experiment als positief kan worden beschouwd en wenst zij het Bureau te bevestigen in de opdrachten en taken die in 1973 werden voorgeschreven.

5. Van verscheidene kanten werd voorgesteld dat de Commissie of het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen zich ook zouden begeven op het gebied van de toelevering.

In het verslag van het Economisch en Sociaal Comité over de situatie van de kleine en middelgrote ondernemingen, wordt gesteld dat het wenselijk is dat het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen zijn werkzaamheden uitbreidt tot de toelevering.

Ook tijdens een vergadering in april 1975 tussen de Commissie en de organisaties van kleine en middelgrote ondernemingen in de Gemeenschap werd voorgesteld dat de Commissie en in het bijzonder het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen op het gebied van de toelevering als communautair contactorgaan zou fungeren.

Tenslotte hebben de regeringsdeskundigen voor de KMO tijdens een vergadering op 15 mei 1975 unaniem de wens uitgedrukt dat er te Brussel een contactorgaan zou worden opgericht voor de in de Gemeenschap bestaande beurzen voor toelevering en zij waren van mening dat dit voortaan één van de taken van het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen zou kunnen zijn.

Het ligt niet in de bedoeling de regionale of sectoriële beurzen voor toelevering in de Gemeenschap te vervangen door een communautaire beurs. De contacten inzake toelevering worden bij voorkeur op regionaal vlak gelegd en om op dit gebied als tussenpersoon te kunnen fungeren, dient men over een constant bijgehouden kennis van de technische mogelijkheden der ondernemingen te beschikken; het zou derhalve weinig functioneel zijn dit op communautair vlak te willen centraliseren.

De nationale of regionale centra die zich met de toelevering bezighouden, verwachten daarentegen van de Commissie en meer in het bijzonder van het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen, een coördinerende functie, onder meer door het organiseren van uitwisseling van ervaringen. Door de onderlinge vergelijking van de methodologieën en de nomenclatuur moet het immers mogelijk zijn een betere samenwerking te realiseren tussen de bestaande beurzen, in het bijzonder in de grensgebieden.

Een dergelijke taak is een natuurlijk verlengstuk van de werkzaamheden van het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen en de Commissie is derhalve voornemens het Bureau hiermee te belasten.

Deze uitbreiding zou de bedrijfskosten van het Bureau slechts in beperkte mate doen stijgen.

6. Een aantal derde landen hebben medegedeeld dat zij er belang in stellen bij het werk van het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen te worden betrokken en in de samenwerkingsovereenkomsten tussen de Gemeenschap en derde landen werd deze mogelijkheid herhaaldelijk met zoveel woorden vermeld. In dit geval kan het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen ook als tussenpersoon optreden bij samenwerking of "joint ventures" tussen ondernemingen uit de Gemeenschap en ondernemingen uit derde landen, met dien verstande dat het in de eerste plaats ook om middelgrote ondernemingen zou gaan.

De Commissie is tot nog toe niet op dergelijke verzoeken ingegaan, omdat zij o.m. vreesde het Bureau met te veel omvattende taken te belasten, dit zowel geografisch gezien, als vanuit het oogpunt der betrokken industriële activiteiten.

De situatie is enigszins vereenvoudigd door de Overeenkomst van Lomé, waarin de oprichting van een eigen organisatorische voorziening voor de industriële samenwerking tussen de Gemeenschap en de A.C.S.-landen is vastgelegd, waardoor een interventie van het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen ten behoeve van deze landen overbodig wordt.

Dit neemt niet weg dat de Gemeenschap buiten de A.C.S.-landen contractuele, al of niet preferentiële banden heeft met een aanzienlijk aantal Europese en niet-Europese landen. Een uitbreiding van de bevoegdheid van het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen tot derde landen zou dus aanzienlijke gevolgen hebben op het vlak van de organisatie en het personeel en specifieke werkmethodes zouden moeten ontwikkeld worden.

Hoe het ook zij, voor werkzaamheden als die van het Bureau, die voornamelijk gericht zijn op ondernemingen van middelgrote omvang, dient een bepaald industrieel klimaat aanwezig te zijn, dat naast het bestaan van contractuele banden, een element van selectiviteit vormt. Bovendien dienen de verzoeken tot inschakeling van het Bureau in zoveel woorden te zijn gesteld en - wat nog belangrijker is - gezien de noodzaak om de aanvragen toch enigszins te onderzoeken en gezien het voor het communautaire Bureau

praktisch onmogelijk is de nodige directe contacten in landen buiten de Gemeenschap te leggen, kan slechts gewerkt worden met landen die ook zelf een operationeel centrum zouden oprichten of aanduiden, dat als tegenhanger en gesprekspartner van het Bureau kan fungeren.

Hoewel de Commissie zich bewust is van het economische en politieke belang van een instrument tot industriële samenwerking op het vlak van de middelgrote of zelfs kleine ondernemingen tussen de Gemeenschap en derde landen, denkt zij verder na over dit vraagstuk en is zij voornemens haar conclusies ter zake later aan de Raad mede te delen.

7. De dienstverlening van het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen is kosteloos.

Bij de gedachtenwisseling tussen de Raad en de Commissie werd de mogelijkheid geopperd dat de ondernemingen die een beroep doen op het Bureau een financiële bijdrage zouden betalen, met name om rekening te houden met het bestaan van particuliere kantoren op soortgelijke gebieden.

Op basis van de sedert 1973 verworven ervaring kan worden geconstateerd dat :

- het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen eerder een aanvulling dan een concurrent voor de particuliere sector is. De categorie van ondernemingen die een beroep doen op het Bureau wendt zich slechts onder uitzonderlijke omstandigheden tot betaalde tussenpersonen en bovendien past het soort samenwerking (eerder contractueel dan financieel) dat op dit niveau van ondernemingen wordt gelegd, niet in de gebruikelijke honoreringsschema's waarbij meestal een percentage van de overgedragen activa wordt geheven.

- Een aantal particuliere instellingen (banken, accountantskantoren) hebben, hoofdzakelijk op nationaal vlak, een activiteit die met die van het Bureau kan worden vergeleken, maar verstrekken deze diensten gratis aan hun clientèle. Het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen werkt trouwens dikwijls samen met deze instellingen of fungeert als contactorgaan tussen deze instellingen onderling.
- een financiële bijdrage, onder de vorm van een inschrijvingsrecht of een dossierrecht, zou idealiter selectief moeten werken zonder prohibitief te zijn. Uit de ervaring van de in de vorige paragraaf vermelde particuliere instanties, waarvan sommige tijdelijk een vast recht hebben gevorderd, is evenwel gebleken dat dit recht minder remmend werkt op ondernemingen met een slechte financiële situatie dan op de andere en dat deze ondernemingen, als zij eenmaal betaald hebben, moeilijk aanvaarden dat een aanvraag een negatieve afloop heeft.

Om deze redenen wenst de Commissie de kosteloosheid van de diensten van het Bureau te handhaven.

8. Concluderende heeft de Commissie het voornemen :

- a) De opdracht van het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen op het gebied van de informatie en het in contact brengen van ondernemingen in de Gemeenschap te bevestigen;
- b) het Bureau tevens te belasten met bepaalde coördinerende taken op het gebied van de toelevering in de Gemeenschap;
- c) een grondiger studie te wijden aan de mogelijkheid om de werkzaamheden van het Bureau tot een aantal derde landen uit te breiden.

BIJLAGE

Overeenkomst tussen ondernemingen, gesloten door bemiddeling van het Bureau voor Samenwerking tussen Ondernemingen

Sector	Doel	Nationaliteit van de partners
--------	------	-------------------------------

Mei 1973 - oktober 1973

Nihil

November 1973 - oktober 1974

Bedrijfsadviseurs	Vorming van een partnership	D - GB - NL
Elektronische componenten	Specialisatie en wederzijdse distributie	D - GB
Industriële anti-verontreinigings-installaties	Gezamenlijke marketing, studie en uitvoering van projecten, uitwisseling van licenties	B - D
Grafische industrie	Samenvoeging van productiecapaciteiten	B - GB
Bouw van ziekenhuizen	Gemeenschappelijke marktontwikkeling in derde landen	GB - NL
Engineering	Marketing en gemeenschappelijke project studie	B - GB
Vervoer	Gezamenlijke exploitatie van internationale verbindingen	GB - NL

November 1974 - oktober 1975

Bedrijfsadviseurs	Vorming van een partnership	GB - F
IJzersmelterij en -gieterij	Wederzijdse terbeschikkingstelling van capaciteit	D - L
Plastics	Uitwisseling van know-how en wederzijdse verkoop	D - GB

Sector	Doel	Nationaliteit van de partners
Vertaling	Pooling van de capaciteit	GB - GB - F
Laad- en losinrichtingen	Wederzijdse verkoop	D - GB
Engineering	Gezamenlijke projectstudie en marketing	GB - NL
Bouwmaterialen	Gemeenschappelijk verkoopfiliaal	B - GB
Zuivelproducten	Wederzijdse verkoop	B - F
Hang- en smitwerk	Wederzijdse verkoop, gezamenlijke O & O	D - GB
Personenvervoer	Gezamenlijke exploitatie van internationale lijndiensten	GB - F - I
Metalen componenten	Uitwisseling van know-how en verkoopsnetten	B - GB
Lintfabricage	Gemeenschappelijk verkoopfiliaal	B - F - NL
Aanwerving en opleiding van personeel	Pooling van de capaciteit	GB - F
Etherische oliën en aroma's	Gemeenschappelijk onderzoek, uitwisseling van know-how en verkoop	D - GB
Vleesconserven en jekelwaren	Wederzijdse verkoop	DK - F
Meubelen	Specialisatie - en gemeenschappelijke ontwikkeling	B - D
Machinebouw	Specialisatie	GB - F
Verf	Wederzijdse verkoop	B - F
Machinebouw	Wederzijdse verkoop	B - F
Industriebouw	Gezamenlijke uitvoering van projecten	B - I
Kleding	Wederzijdse verkoop	B - I
Appendages	Wederzijdse verkoop - specialisatie - gemeenschappelijke verkoop onder één merk, in derde landen	D - I